

Rapport 2b van commissie 1 inzake de permanente educatie van predikanten (9.02.01)

5 In de vergadering van 13 november hield uw commissie een gedaan voorstel aan. Graag komen we daar in dit rapport op terug. We hebben als commissie overlegd en met de samenroeper en rapporteurs van commissie 7 gesproken.

10 Aan de orde was het rapport van het curatorium. De GS 2016 had besloten: de Theologische Universiteit Apeldoorn op te dragen de nodige faciliteiten te ontwikkelen die behulpzaam kunnen zijn bij de permanente educatie van predikanten, bijvoorbeeld door op de website regelmatig een overzicht te geven van datgene wat geschikt zou kunnen zijn voor bedoelde permanente educatie, en iemand aan te stellen als coördinator van de PE-programma's.

15 Het curatorium schrijft in zijn verslag:

Deze opdracht was aan het curatorium meegegeven, maar regardeerde - gezien de verdeling van taken en verantwoordelijkheden in de Formele Regelingen - het college van bestuur.

20 Over de uitvoering van deze opdracht rapporteerde het college van bestuur aan het curatorium:

- er wordt al veel aangeboden. Wat zou de TUA nog meer kunnen aanbieden?
- het college van bestuur zal de keuzevakken versterkt onder de aandacht brengen;
- mw. Wilma van der Zande, de universiteitssecretaris/studieadviseur van de TUA, heeft
25 een overzicht van alle mogelijkheden;
- er is geen 'coördinator van de PE-programma's' aangesteld. Wel zal het takenpakket van de nieuwe beleidsmedewerker uitgebreid worden;
- de aanpassing van de website in de gevraagde richting moet nog gebeuren.

30 Aan de opdracht van de GS 2016 is zodoende wat betreft de commissie voldaan.

Tegelijk kwam naar voren dat de permanente educatie (PE) dan wel verplicht geteld is (acta GS 2016, p. 114) maar dat die PE niet structureel aan de TUA wordt gevolgd.

35 Het voorstel van commissie 1 was om te onderzoeken of er hier sprake is van een probleem. In de reacties op het gesprek over dit voorstel is ons gebleken dat velen hier wel een probleem ervaren, zien en constateren. De PE lijkt serieus te worden genomen en predikanten studeren ijverig. Er zou echter meer gereflecteerd kunnen worden op de vraag hoe de PE het beste kan worden ingevuld en wat de predikant nodig heeft voor zijn
40 persoonlijke, professionele en theologische vorming. Daarbij lijkt het dat veel kerkenraden het lastig vinden op deze wijze met hun predikant over de PE te spreken.

45 De PE was indertijd een aanbeveling van de vertrouwenscommissie die constateerde dat er best veel predikanten vastlopen en dat een van de zaken die daarin zouden kunnen helpen een goede PE is. Vorming van persoonlijkheid, ambtelijke vaardigheden en theologische kennis is goed voor de groei en blijvende arbeidsgeschiktheid van predikanten.

Daarom doen we u een voorstel dat verder gaat dan alleen een onderzoek. Het zou jammer zijn als we met zoveel geluiden die spreken over zorg, drie jaar gaan onderzoeken om pas daarna aan de slag te gaan.

50

In de PKN bestaat een systeem dat de volgende elementen bevat:

- voor de voortgezette nascholing volgt men in een cyclus van 5 jaar, afhankelijk van de werktijd, 1 tot 3 cursussen uit het aangestuurde aanbod van de PthU;
 - daarnaast volgt men een begeleidingstraject van bijvoorbeeld supervisie of coaching;
 - 5 - voor de overige, werktijdafhankelijke, studie-uren (onder eigen regie) schrijft men een studieplan, dat men in het jaargesprek bespreekt met de kerkenraad en toestuint aan de classis;
 - men houdt zijn studieverrichtingen bij in een persoonlijk portfolio.
- 10 Het lijkt ons niet nodig in onze kerken op dit moment zo ver te gaan. We zien een andere oplossing.

Het reglement voor de kerkvisitatie kent sinds de GS2016 een vraag die helpt bij het gesprek over de PE, namelijk:

- 15 I,7: Studeert de predikant - mede met het oog op de prediking - ijverig? Voldoet hij aan de verplichting tot permanente educatie volgens de besluiten van de generale synode, en stelt u hem als kerkenraad daartoe ook voldoende in staat? Hoe neemt u kennis van het resultaat?
- 20 Het lijkt ons goed als deze vraag nog een keer onder de aandacht wordt gebracht van de classes en dat visitatoren handvatten krijgen om door te vragen naar het resultaat van de PE. We zouden deze vraag graag door middel van een brief onder de aandacht brengen van de classes waarin we:
- a. verzoeken deze vraag voortaan bij elke visitatie te stellen met het oog op een gesprek
 - 25 over de ontwikkelingen rond blijvende arbeidsgeschiktheid van predikanten in persoonlijk, ambtelijk en theologisch opzicht;
 - b. verzoeken van de uitkomst van dat gesprek verslag te doen in het rapport naar art. 44 K.O.;
 - c. advies geven niet alleen te vragen of de predikant studeert maar ook aan de kerkenraad
 - 30 te vragen of dat blijkt in de groei van de persoonlijkheid, de vaardigheden en de theologische kennis van de predikant;
 - d. wijzen op de mogelijkheden die er zijn voor PE aan de TUA.

- 35 Daarnaast rust het Steunpunt Kerkenwerk de mentoren van de nieuwe predikanten toe. We zouden hun willen vragen bij die toerusting ook aandacht te geven aan de PE zodat de mentoren de nieuwe predikanten een attitude van voortgaande vorming zullen aanleren.

Voorstel tot besluit:

- 40 De generale synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken heeft kennisgenomen van het voorstel van commissie 1 betreffende de PE van predikanten;

heeft de bespreking van het voorstel ter synode gehoord;

overweegt:

- 45 - dat uit het verslag van het curatorium blijkt dat er op het gebied van permanente educatie (PE) voor predikanten aan de TUA veel beschikbaar is;
- dat de PE op dit moment wel verplicht is maar het aan de vrijheid van de predikanten in samenspraak met de kerkenraad is hoe hij deze invult;
- dat de verplichting van de PE niet zo lijkt uit te werken dat predikanten uitgebreid met
- 50 hun kerkenraad reflecteren op de vraag in welke zin toerusting gewenst is;

- dat kerkenraden niet altijd voldoende handvatten lijken te hebben om hun predikant te begeleiden bij de PE;
- dat visitatoren in de handleiding op de visitatie een handvat hebben om in gesprek te gaan;
- 5 - dat mentoren van beginnende predikanten een rol zouden kunnen spelen bij de vorming van een attitude van blijvende vorming;
- dat de PE van predikanten van groot belang is voor de persoonlijke, ambtelijke en theologische ontwikkeling;
- 10 - dat de verplichting die aan de PE is verbonden te weinig resulteert in een goed doordacht plan voor de blijvende vorming van de predikant;
- dat het goed is dat er jaarlijks wordt gereflecteerd op de ontwikkeling van de predikant;

is van oordeel:

- 15 - dat een verplichting en begeleiding zoals die op dit moment in de PKN gelden op dit moment voor onze kerken te ver gaat;
- dat de vraag betreffende de PE uit het reglement op de kerkvisitatie beter kan worden toegepast;
- dat mentoren een rol behoren te spelen bij de vorming van nieuwe predikanten in deze;

20 besluit:

1. een brief te zenden aan de classes waarin
 - wordt gewezen op:
 - o nut en noodzaak van de PE;
 - o vraag I,7 in het reglement voor de kerkvisitatie;
 - 25 o de mogelijkheden die er zijn voor PE aan de TUA;
 - wordt gevraagd die vragen bij iedere visitatie te stellen;
 - aanwijzingen worden gegeven om door te vragen naar het resultaat van de PE van de predikant in groei van persoonlijkheid, ambtelijke vaardigheden en theologische kennis;
 - 30 - wordt verzocht in het verslag naar art 44 K.O. te melden op welke wijze het thema aan de orde is geweest.
2. een brief te zenden naar het Steunpunt Kerkenwerk om hun te verzoeken de mentoren toe te rusten om nieuwe predikanten een attitude van blijvende vorming doormiddel van PE eigen te maken.

35

D.J.T. Hoogenboom, rapporteur